

BYTČIANSKA FILATELIA

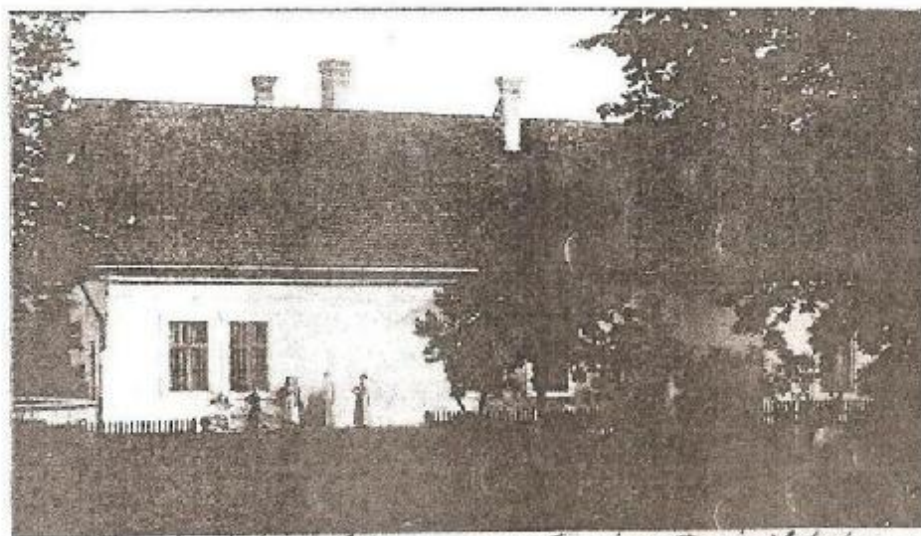

INFORMAČNÝ BULLETIN VYDÁVA KLUB FILATELISTOV V BYTČI
PRE ČLENOV A PRIAZNIVCOV

Ročník 11.

Číslo 2 / 2012 / 12

BUDOVA POŠTY V BYTČI PRED 110 ROKMI

koje stánu mi. It haldám a most. ni rosta epiletet, a
k ablatkaia tulod' aldaera. n'pilnust a k'otle, n'ly i.
k'p'v' es' t'agas a k' p'ia. It mi. d'ob'ant' is k'v'it'ov' val' g'p'v'
elektrika. 1904

Vážení filatelisti, vážení zberatelia,

pokračujeme ďalším číslom, ktorého obsah textovo a ilustračne je už tradične aj z nášho regiónu. Stránky Bytčianskej filatelie sa postupne chcú otvoriť aj iným, ako len filatelistickým záujmom, nakoľko aj medzi filatelistami sú zberatelia nielen známok. Priblížime niekoľko odvetví zberateľstva, ktoré sú v našom meste. Ide o to, aby sme sa ako zberatelia stretávali. To v konečnom dôsledku je aj na prospech mesta.

Na titulnej strane tohto čísla je zobrazená budova pošty. Je aj v súčasnosti len staršia o 110 rokov ako na pohľadnici. Poskytol ju podpredseda KF pán Jozef Lučák, ktorý ju získal na aukcii v zahraničí. Už sme sa o nej zmienili.

V čísle redaktor uverejňuje názor na zväzom pripravovaný etický kódex člena ZSF. Snaží sa obsah analyzovať, čo môže byť len prospešné. Uverejňuje sa článok, ktorý v minulom roku bol aktuálny a ktorý Spravodajca ZSF neuverejnil, ako neuverejnil viac aj od iných autorov. Naša redakčná rada konštatovala, že článok nebol kritický, uverejnil len skutočnosť. Kritické boli mesiace od začiatku roka 2011, čo sme všetci zažívali aj na výročných schôdzach. Nejde teda o nič neobjektívne. Všetci si prajme, aby to, čo sa dialo, už sa neopakovalo, pretože čas strácali kluby i ďalšie zväzové orgány. Vo výročnej správe Slovenskej filatelickej akadémie so sídlom v Košiciach za rok 2011 sa uvádza, že Slovenská filatelistická akadémia sa od konania dotyčného člena dištančuje. Účinok bol teda širší, než aby sa v tichosti obišiel a aby nebol poučením pre budúcnosť.

Pripomenuli sme jedno podstatné zasadanie Rady ZSF, ktoré bolo v našom meste pri príležitosti stého výročia organizovanej filatelie. Pre náš klub bolo významné. Uskutočnili sa Dni filatelie v širšom rozsahu. Bolo to obdobie, keď Rada ZSF mala zasadanie aj v regiónoch.

V budúcom čísle chceme sa obzrieť aj do minulosti uverejnením toho, čo dnešný, najmä mladší obyvateľ nášho mesta nepozná. To chceme pripomenúť. Dáme priestor názorom či budú s názormi iných súhlasné alebo nesúhlasné. Jednotný názor by nás vracal do času, keď odlišný názor, ako ten zhora, cenzúra nepripustila. Tým sa priznávala jednostrannosť, slabosť a neobjektívnosť. Preto aj Oznamy, v ktorých vás informujeme, chceme rozšíriť o vaše poznatky a požiadať, ak chcete niečo oboznámiť, napíšte nám, za čo za výbor KF ďakujem.

Stanislav Helmeš, predseda KF

SO VZŤAOM K BYTČI

Adresná strana pohľadnice (obrazová je na titulnej strane bulletinu). Pohľadnica adresovaná do Budapešti (adresátka Anna Weissová), bývala v Budapešti VIII. na ulici Ľudového divadla (Nép színház). Pohľadnica bola odoslaná z Bytče (Nagy Bittse) dňa 2. júla 1901 (vo vertikálnom dátumovom mechanizme uvedené 901 / JUL / 2), teda v maďarskom dátume a zásielka doručená na poštu 4 v Budapešti dňa 3. augusta 1901 o 8 hodine (dátum v maďarčine 901 - AUG. 3 - - É 8, pričom É = Éjjel - vo dne). Lenže, **ide o zaujímavosť**, pretože buď na pošte v Bytči alebo na pošte v Budapešti, čo je pravdepodobnejšie, došlo k tomu, že pracovníčka ráno pretáčala v dátumovom mechanizme údaj dňa, a omylom pretočila aj údaj mesiaca. Ide jednoznačne o omyl, čo sa dá usúdiť z ďalších listinných zásielok, pretože na rozhraní 19. a 20. storočia sa listové zásielky, ktoré išli vo vlakovej pošte zo Žiliny do Budapešti (buď Tešín - Košice - Budapešť = Oderberg, Kassa, Budapest) alebo zo Žiliny cez Galantu do Budapešti (Zsolna - Galanta - Budapest), spravidla ráno už boli v Budapešti. Z textu na obrazovej časti pohľadnice sa dá vyčítať, že na budove pošty v Bytči si nechali zamrežovať okná.

Inak je z obsahu tiež zrejme, že medzi odosielateľkou a adresátkou ide o príbuzenský vzťah s najčastejším dobovým pozdravom „bozkávam“.

Zaujímavé dátumy v pečiatkach

Ide o dátum 22.2.1922. Filatelistické časopisy vopred upozorňovali, aby filatelisti tento dátum neprehliadli, nakoľko ide o jedinečnosť storočia, ktorá sa neopakuje, a posielali listy s uvedeným dátumom. Na burzách sa prehľadne obyčajná celistvosť s dátumom napríklad Bratislava 2, 22.II.22 – 22, teda 22. február 1922 o 22 hodine podaný na pošte Bratislava 2. Takýto dátum bude aktuálny až o desať rokov. Napríklad Bratislava alebo Košice 22, 22.2.22 – 22, za predpokladu, že o 22.00 bude pošta otvorená. Škoda, že tohoročný 12.február pripadá na nedeľu. Bol by dátum 12.2.12. – 2, napríklad Žilina 12. Reprodukujeme celistvosť z Turčianskeho Svätého Martina z roku 1922 s dátumom 22.II.22.II. – 2.

Viete, že ...

- prvým filatelistickým časopisom v USA bol Stamp Collector's Record, založený v roku 1864 ?
- prvú najpočetnejšiu sériu známok v počte 11 vydal v roku 1852 Cirkevný štát ?
- pred 95. rokmi (8.3.1917) zomrel Ferdinand von Zeppelin, zakladateľ a a staviteľ vzducholodí ? Už sa avizujú balónové lety aj cez oceán !

VÝJAZDOVÉ ZASADNUTIE RADY ZSF V BYTČI V ROKU 1995

Pri príležitosti XII. Dní filatelie Slovenska v Bytči v roku 1995, vtedajší predseda ZSF JUDr. Jozef Olah rozhodol, že slávnostné zasadnutie Rady ZSF sa uskutoční v Bytči. Dôvodom bolo, že práve XII. Dni filatelie v Bytči sa zamerali na oslavu stého výročia organizovanej filatelie na Slovensku. Predmetnú skutočnosť uvádzame pri príležitosti 15. výročia úmrtia bývalého predsedu ZSF JUDr. Jozefa Olaha, ktorý náhle zomrel 6. 2. 1997 v nedožitých 57 rokoch. Práve z jeho rozhodnutia XII. Dni filatelie v Bytči sa po prvý raz konali nie ako Dni filatelie stredného Slovenska, ale ako Dni filatelie Slovenska.

V stručnosti sa žiada pripomenúť si osobnosť JUDr. Jozefa Olaha, ktorý ako porotca, vystavovateľ i publicista patril medzi zástancov vystavovania nefalšovanej histórie, vrátane známok Slovenského štátu 1939-45. Dr. J. Olah bol významná osobnosť slovenskej filatelie i verejného života. Od roku 1991 bol vedúcim kancelárie Úradu vlády SR v Bratislave, v nasledujúcich rokoch bol vedúcim kancelárie ministerstva spravodlivosti, predsedom Ústrednej volebnej komisie a zastával rad ďalších popredných verejnoprávnych a spoločenských funkcií. Po roku 1968 nesmel vykonávať funkciu sudcu a v ZSF nesmel byť činný vo vyšších zväzových funkciách, len ako radový člen. V decembri 1989 bol občiansky i zväzovo rehabilitovaný.

Na výjazdovom zasadnutí Rady ZSF v Bytči, JUDr. Jozef Olah poďakoval vtedajšiemu primátorovi Petrovi Lalinskému za podporovanie filatelie a miestneho klubu, a členov klubu požiadal, aby naďalej propagovali slovenské známky prvej i druhej Slovenskej republiky a nedali sa zastrašiť tými, ktorí nevedia objektívne zhodnotiť históriu. Nabádal k tvorbe exponátov národnej výstavnej triedy. Poďakoval predsedovi organizačného výboru Stanislavovi Helmešovi za orientovanie Dní filatelie Slovenska v Bytči k oslave stého výročia organizovanej filatelie na Slovensku.

Redakčná rada

Poznámka redaktora :

JUDr. Jozef Olah bol výraznou osobnosťou slovenskej filatelie. Ako radový člen ZSF preukázal, že aj bez funkcie je možné pomáhať slovenskej filatelii. Odbornými štúdiami a publikáciami bol spolutvorcom edície ZSF Filatelistické state. Je pofutovania hodné, že po jeho úmrtí ani jedno zloženie Rady ZSF si nespomenulo na ohodnotenie jeho záslužnej práce pre ZSF udelením Ceny ZSF in memoriam.

Glosár k pripravovanému etickému kódexu ZSF

Hoci som sa v bulletine Bytčianska filatelia v č. 9/2011 (str.7) už stručne zmienil o etike vo Zväze slovenských filatelistov so záverom, že klubom filatelistov etika a morálka nechýba, myslím, že je žiaduce ďalšie vyjadrenie, nakoľko návrh bol členmi Rady ZSF pred valnými zhromaždeniami ZKF avizovaný a podľa doterajšej praxe nebolo by dobré, aby ho Rada ZSF prijala bez pripomienkovania čo len zo strany ZKF. Stále som presvedčený, že v kluboch nie sú problémy medziľudských vzťahov a filatelisti vedia ako sa správať vo verejnosti.

Nepoznám filatelistický zväz, ktorý by mal pre svojich členov etický kódex. Preto sa pýtam: Až nakoľko upadla morálka v ZSF, že nestačia stanovy a organizačný poriadok ZSF? Etické kódexy majú policajti, sudcovia, štátni zamestnanci vôbec, pretože sú so vzťahom k verejnosti a vo verejnosti. Narúšajú filatelisti tento vzťah? Uvažovali kompetentní, aké problémy môžu nastať alebo ide len o predpis „aby sa nepovedalo“. Preto si kladiem otázky:

Aké uznávané authority ZSF budú mať právo posudzovať podozrenia z porušenia etického kódexu? Rada ZSF, revízna komisia či redakčná rada Spravodajcu ZSF? Aké „bu bu bu“ bude za aké etické a morálne zlyhania? Kto bude mať právo podávať návrhy alebo len podnety: člen, klub, Rada ZSF, revízori? Proti komu? Jednotlivému členovi ZSF, viacerým členom, funkcionárom? Čo bude účelom zriadenia kódexu: získanie dôvery, zvýšenie dôvery koho, v koho? Ochrana, proti komu? Kto dá zadosťučinenie, súd, ak Rada ZSF schváli polovičatosť? Teda aká garancia? Kto zaručí objektivitu posudzovateľov? Vypočujú prednesy oboch strán, ako je to od nepamäti v civilizácii samozrejme alebo budú prihliadať na to, kto je v akom zväzovom postavení, koho viac potrebujú? Precedens vypočutia len jednej strany bývalá Rada ZSF v roku 2011 už vyprodukovala. Priamo osočeného nevypočula, nedala mu možnosť verbálne vyvrátiť tvrdenia. Budú posudzovatelia etiky a morálky sami morálne čisti a objektívni? Čo sa bude aplikovať z doterajších platných zväzových noriem, čo z etického kódexu, akú intenzitu účinnosti bude mať to, ktoré ustanovenie? Myslím, že Rada ZSF skôr ako sa sama so sebou poradí a niečo vydá (viď štatút Spravodajcu ZSF, kde pripomienkovanie zo ZKF vylúčila a kluby nepovažovala za hodné pripomienkovania!) malo by byť hodné novej Rady ZSF.

Otto Gáfa

Z neuvěřených článkov v Spravodajcovi ZSF v roku 2011

Kto za čo zodpovedá ?

Ide o Spravodajcu ZSF. Ide o to, že filatelistická verejnosť má výhrady voči niektorým článkom uverejneným v Spravodajcovi ZSF, pretože zbytočne provokujú (menenie histórie, vnášanie politiky do filatelie a v poslednom čísle zneváženie organizátorov filatelistického podujatia). Posúďte :

Spravodajcu ZSF (ako je uvedené v tiráži každého čísla), nevydáva Zväz slovenských filatelistov, ale jeho – sekretariát. Podľa toho by správne názov mal byť Spravodajca sekretariátu ZSF. Samozrejme, to je na usmíatie. Žiaľ tak to je. Vydavateľ - Sekretariát ZSF. Tento stav priamo odporuje Stanovám ZSF, podľa ktorých vydavateľom má byť ZSF (čl. VII., ods. 3, písm. I). Pozri do tiráže Spravodajcu ZSF číslo 4 / 2010 a predchádzajúcich čísel). Verím, že už od budúceho čísla, teda čísla 1 / 2011 nastane „tichá“ zmena, aby sa nepovedalo, že Rada ZSF roky porušovala stanovy ZSF. Veď, uvidíme.

Iná je zodpovednosť za uverejňovanie článkov. V kompetenciách je chaos. Niet sa čo diviť, Spravodajca ZSF nemá štatút a nemá ho ani redakčná rada. Akú úlohu má šéfredaktor a aké kompetencie ? Ako sa koná, kto koná, kto za čo zodpovedá ?

Za článok v Spravodajcovi ZSF č.2 / 2009 sa filatelistom **ospravedlnila – redakcia**. Za článok v čísle 2 / 2010 sa už **ospravedlnil - predseda redakčnej rady**. Avšak, čo je priam neskutočné, **ten istý predseda redakčnej rady Spravodajcu ZSF od začiatku tvrdí, že za obsah článku zodpovedá autor !** Ale, prečo sa potom neospravedľuje autor, ale za neho redakcia alebo predseda redakčnej rady Spravodajcu ZSF ? Myslím, že bude na prospech Spravodajcu ZSF a celého Zväzu slovenských filatelistov, ak sa nebude zamieňať biele za čierne a opačne a bude sa vedieť, kto má za čo zodpovednosť.

Otto Gáľa

(Poznámka: Skutočne od čísla 1 / 2011 je už potichučky vydavateľom Spravodajcu ZSF nie sekretariát, ale Zväz slovenských filatelistov. Rada ZSF už aj schválila štatút Spravodajcu ZSF, ktorý, poviem to priamo, rozdelil členov ZSF na tých, ktorí môžu články priamo uverejniť a na tých, o ktorých môže rozhodovať Rada ZSF. Nie redakčná rada Spravodajcu ZSF, ale Rada ZSF ! Nepripomína to istý neslávny inštitút kontroly tlače ? Odpoveď si dá každý sám. Už vieme na čom sme, len nevieme prečo Štatút rozdelil členov ZSF na prioritných a tých druhých).

O Z N A M Y

- Výbor KF na zasadnutí 15.1. odporučil Združeniu klubov filatelistov stredoslovenského regiónu so sídlom v Žiline (podľa zdôvodneného návrhu) udeliť Čestný odznak III. stupňa podpredsedovi KF p. Jozefovi Lulákovi a prerokoval udelenie Čestných odznakov vyššieho stupňa, o ktorých rozhodne výbor ZKF v Žiline na postúpenie Rade ZSF.
- Výbor ZSF schválil striedavé ročné podieľanie sa na financovaní webovej stránky, ktorou sa propaguje činnosť klubu filatelistov v Bytči.
- Po informácii, že je snaha o zhotovenie vitrín, v ktorých by sa exponátmi propagovalo zberateľstvo v meste Bytča a v mestskej časti Hliník nad Váhom, výbor klubu filatelistov bude výstavy podporovať exponátmi a prezentovať zberateľskú a publikačnú tvorbu.
- Výbor klubu si pripomenul, že v tomto roku je sto rokov od narodenia jedného z najaktívnejších členov nášho klubu a predsedu Júliusa Chudíka, nar. 1912 (autora pamätných listov KF v Bytči).
- V minulom roku sa pripomenulo 30. výročie založenia Filatelisticko-poštového múzea (súkromného) v Plevníku – Drienovom. Pri tej príležitosti múzeum vydalo publikáciu o tridsaťročnej činnosti.
- V tomto roku je to už 35 rokov, čo sa v Sobášnom paláci v Bytči uskutočnila Celoštátna výstava poštových známok Československa BYTČA 77 a 40 rokov od založenia Krúžku mladých filatelistov v Bytči roku 1972.
- V budúcom čísle bulletinu Bytčianska filatelia predstaví sa okrem iného jedno z ďalších odvetví zberateľstva – filumenia (filumenistika), t. j. zberateľstvo nálepiek zo zápalkových škatuliek. Bytča už od 19. storočia mala popredné miesto výroby zápaličiek v Uhorsku. Nálepky „sirkovej fabriky z Velkej Bytče“ z prvej polovice 20. storočia sú hľadané a mimoriadne cenené

O nás : www.collectorum.eu Tu sme :

